

Responsible Business Alliance

Formerly the Electronic Industry Citizenship Coalition

Advancing Sustainability Globally

Sürüm 6.0 (2018)

RESPONSIBLE BUSINESS ALLIANCE DAVRANIŞ TÜZÜĞÜ

Daha önce Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) olan Responsible Business Alliance (RBA) Davranış Tüzüğü elektronik sektörde veya elektroniğin temel bir bileşen olduğu sektörlerde ve onun tedarik zincirinde çalışma koşullarının güvenli olmasını, işçilere saygılı ve onurlu şekilde davranılmasını ve iş faaliyetlerinin çevreye saygılı olmasını ve etik şekilde yürütülmesini sağlamak için standartları belirlemektedir.

Elektronik malların üretilmesinde kullanılan mallar veya hizmetler tasarlama, pazarlama, üretme veya sağlama işi yapabilecek olan tüm kuruluşlar bu Tüzüğün amaçları bakımından elektronik sektörünün parçası sayılmaktadır. Bu Tüzük elektronik sektördeki herhangi bir şirket tarafından gönüllü şekilde benimsenebilir ve sonra da o şirket tarafından sözleşmeli işçilik sağlayanlar dahil olmak üzere kendi tedarik zincirine ve tedarikçilerine uygulanabilir.

Bir Şirket bu Tüzüğü kabul etmek ve bir katılımcı ("Katılımcı") haline gelmek için Tüzüğü desteklediğini beyan edecek ve bu belgede belirtilen gibi bir yönetim sistemine uygun şekilde Tüzüğe ve onun standartlarına uygunluğu aktif şekilde sürdürecektir.

Katılımcılar Tüzüğü toplam bir tedarik zinciri girişimi olarak kabul etmelidir. Katılımcılar en az olarak bir sonraki kademede bulunan tedarikçilerinin Tüzüğü kabul etmesini ve uygulamasını isteyecektir.

Bir şirketin tüm faaliyetlerinde iş yaptığı ülkelerin yasalarına, kurallarına ve yönetmeliklerine tam bir uygunluk içinde çalışması gerektiğini anlaması Kodun benimsenmesi bakımından temel önem taşır.¹ Tüzük, ayrıca Katılımcıları, toplumsal ve çevresel sorumluluğu ve iş etiğini geliştirmek amacı ile uluslararası kabul görmüş standartlardan yararlanarak hukuki uygunluğun ötesine geçmeye teşvik eder. Tüzüğe uyma hiçbir durumda yerel yasaları ihlal edemez. Ancak RBA Tüzüğü ve yerel yasalar arasında farklı standartlar varsa, RBA, uyumu en sıkı gerekliliklerin karşılanması olarak tanımlar. Bu Tüzüğün hükümleri BM İş ve İnsan Hakları Temel İlkelerine uygun şekilde, ILO Çalışma Yaşamında Temel Haklar ve İlkeler Bildirgesi ve BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi dahil olmak üzere temel uluslararası insan hakları standartlarından elde edilmiştir.

RBA, Davranış Tüzüğü'nün sürekli geliştirilmesi ve uygulanması için paydaşlardan düzenli şekilde girdi almaya bağlılık gösterir.

Davranış Tüzüğü beş bölümden oluşmaktadır. Bölümler A, B ve C sırası ile Çalışma, Sağlık ve Güvenlik ve Çevre standartlarını özetlemektedir. Bölüm D iş etiği ile ilgili standartları eklemektedir; Bölüm E bu Tüzüğe uygunluğu yönetmek için kabul edilebilir bir sistemin unsurlarını özetlemektedir.

¹ Bu Tüzük işçiler dahil olmak üzere yeni ve ilave üçüncü taraf hakları oluşturmayı amaçlamamaktadır.

A. İŞÇİLİK

Katılımcılar, uluslararası topluluk tarafından anlaşılın şekilde işçilerin insan haklarını desteklemeye ve onlara onurlu ve saygılı şekilde davranmaya bağlılık gösterir. Bu durum geçici, göçmen, öğrenci, sözleşmeli, doğrudan istihdam edilmiş ve diğer türden tüm işçiler dahil olmak üzere tüm işçiler için geçerlidir. Ekte belirtildiği gibi, tanınmış olan standartlar Tüzüğü hazırlanmasında referans olarak kullanılmıştır ve ilave bilgi için yararlı bir kaynak olabilir.

Çalışma standartları şunlardır:

1) Özgür Şekilde Seçilen İstihdam

Zorunlu, borca dayalı (borç esareti dahil) veya ödünç işçilik, istek dışı veya sömürücü hapishane işçiliği, kölelik veya insan kaçakçılığı kullanılmayacaktır. İşçilik veya hizmet için tehdit, kuvvet, baskı, kaçırma veya hile yolu ile insanların taşınması, saklanması, çalıştırılması, aktarılması veya kabul edilmesi buna dahildir. Şirket tarafından sağlanan tesislere girilmesi veya çıkılması üzerinde makul olmayan kısıtlamalar bulunmamasına ek olarak işçilerin tesis içinde hareket özgürlüğü üzerinde makul olmayan kısıtlamalar bulunmayacaktır. İşe alma sürecinin bir parçası olarak, işçi kendi ülkesinden ayrılmadan önce işçilere kendi anadillerinde istihdam hükümlerinin ve koşullarının açıklamasını içeren yazılı bir istihdam sözleşmesi verilmelidir ve yapılacak değişiklikler yerel yasaya uygunluk sağlamak amacı ile yapılmadığı ve eşit veya daha iyi koşullar sağlamadığı sürece kabul eden ülkeye varıldığı zaman bu istihdam sözleşmesinde hiç bir ikame veya değişiklik yapılmasına izin verilmemelidir. Yapılan tüm işler isteğe bağlı olmalıdır ve işçiler istihdamlarına son vermek üzere her an işten ayrılmakta serbest olmalıdır Söz konusu elde tutma yasa gereği olmadığı sürece, işverenler ve aracılar hükümet tarafından verilen kimlik, pasaportlar veya çalışma izinleri gibi çalışanların kimlik veya göç belgelerini elde tutamaz veya bunları imha edemez, gizleyemez, el koyamaz veya işçilerin bunlara erişmesini ret edemez. İşçilerden, istihdamları için işverenlerin veya aracılardan işe alma harçlarını veya ilgili başka harçları ödemesi istenmeyecektir. İşçiler tarafından bu gibi herhangi bir harç ödendiği anlaşıldığı zaman söz konusu harçlar işçiye geri ödenecektir.

2) Genç İşçiler

Üretimin hiçbir aşamasında çocuk işçiliği kullanılmamalıdır. “Çocuk” terimi, en büyüğü hangisi ise, 15 yaşın altında veya zorunlu eğitimi tamamlama yaşının altında veya ülkedeki minimum istihdam yaşının altında olan tüm kişiler için geçerlidir. Tüm yasalara ve yönetmeliklere uygun olan yasal işyeri öğrenme programlarının kullanılması desteklenmektedir. 18 yaşın altındaki işçiler (Genç İşçiler) gece vardiyası ve fazla mesai dahil olmak üzere onların sağlığını veya güvenliğini tehlikeye sokabilecek iş yapmayacaktır. Katılımcılar, öğrenci kayıtlarının gereken şekilde muhafaza edilmesi, eğitim ortakları hakkında kapsamlı ayrıntılı inceleme yapılması ve öğrenci haklarının geçerli yasalara ve yönetmeliklere uygun şekilde korunması vasıtası ile

öğrenci işçilerin gereken şekilde yönetilmesini sağlayacaktır. Katılımcı tüm öğrenci işçilere gerekli desteği ve eğitimi sağlayacaktır. Yerel yasa bulunmaması durumunda öğrenci işçilerin, stajyerlerin ve çırakların ücret oranı en az olarak eşit veya benzer işler yapan giriş düzeyindeki işçilerin ücret oranı ile aynı olacaktır.

3) Çalışma Saatleri

İş uygulamaları hakkındaki araştırmalar işçi gerginliğini üretimin azalması, devir hızının yükselmesi ve yaralanmanın ve hastalığın artması ile açık şekilde ilişkilendirmektedir. Çalışma saatleri yerel yasalar tarafından belirlenen en yüksek değeri geçmeyecektir. Ayrıca, acil veya alışılmamış durumlar dışında bir çalışma haftası fazla mesai dahil olmak üzere haftada 60 saatten fazla olmayacaktır. İşçilere yedi günde bir en az bir gün izin yapma olanağı verilecektir.

4) Ücretler ve Sosyal Yardımlar

İşçilere ödenen ücretler asgari ücret, fazla mesai saatleri ve yasal şekilde zorunlu sosyal yardımlar ile ilgili olanlar dahil olmak üzere geçerli tüm ücret yasalarına uygun olacaktır. Yerel yasalara uygun şekilde, fazla mesai için işçilere normal saat ücretlerinden yüksek olan ücret oranları ile ücret verilecektir. Bir disiplin önlemi olarak ücretlerden kesinti yapılmasına izin verilmeyecektir. Her ödeme dönemi için işçilere zamanlı şekilde ve anlaşılabilir olan ve yapılan iş karşılığında doğru ücreti doğrulamak için yeterli bilgiyi içeren bir ücret beyannamesi verilecektir. Her türlü geçici, başka yere sevk edilen ve dışarıdan temin edilen işçilik kullanımı yerel yasanın sınırları içinde olacaktır.

5) İnsancıl Muamele

İşçilere karşı cinsel taciz, cinsel istismar, bedensel ceza, akılsal veya fiziksel zorlama ve sözlü taciz dahil olmak üzere acımasız veya insanlık dışı muamele yapılmayacak ve böyle bir muamele tehdidi de bulunmayacaktır. Bu gerekleri destekleyen disiplin politikaları ve prosedürleri anlaşılır şekilde tanımlanacak ve işçilere iletilecektir.

6) Ayırmıcılık Yapılmaması

Katılımcılar tacize ve yasa dışı ayırmıcılığa maruz kalmayan bir işgücü için bağlılık göstermelidir. Şirketler ücretler, terfiler, ödüller ve eğitime erişim gibi işe alma ve istihdam etme uygulamalarında ırk, renk, yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve ifadesi, etnik köken veya ulusal köken, engellilik, gebelik, din, politik bağlılık, sendika üyeliği, saklı gazi durumu, korunan genetik bilgi veya medeni durum temelinde ayırmıcılık yapmamalıdır. Dini uygulamalar için işçilere makul kolaylıklar sağlanmalıdır. Ayrıca, işçiler veya potansiyel işçiler ayırmıcı bir şekilde kullanılabilecek olan tıbbi testlere veya fiziksel muayenelere tabi tutulmamalıdır.

Responsible Business Alliance

Formerly the Electronic Industry Citizenship Coalition

Advancing Sustainability Globally

7) Örgütlenme Özgürlüğü

Katılımcılar yerel yasaya uygun şekilde tüm işçilerin sendika kurma ve kendi seçtikleri sendikalara katılma, toplu pazarlık yapma ve barışçıl şekilde toplantı yapma hakkına saygı göstermenin yanı sıra işçilerin bu gibi faaliyetlerden kaçınma hakkında saygı gösterecektir. İşçiler ve/veya onların temsilcileri çalışma koşulları ve yönetim uygulamaları hakkındaki görüşleri ve endişeleri ayırıcılık, baskı, tehdit veya taciz korkusu olmadan yönetime açık şekilde iletebilmeli ve anlatabilmelidir.

B. SAĞLIK ve GÜVENLİK

Katılımcılar, iş ile ilgili yaralanma ve hastalık vakalarını en alt düzeye indirmenin yanı sıra güvenli ve sağlıklı bir iş ortamının ürünlerin ve hizmetlerin kalitesini, ürünlerin tutarlılığını ve işçilerin elde tutulmasını ve moralini geliştirdiğini kabul etmektedir. Katılımcılar ayrıca, sürekli şekilde işçi görüşü ve eğitimi sağlamanın işyerinde sağlık ve güvenlik sorunlarının çözümlenmesi bakımından temel önemde olduğunu da kabul etmektedir.

OHSAS 18001 ve ILO Mesleki Güvenlik Ve Sağlık Kuralları gibi kabul görmüş yönetim sistemleri Tüzüğün hazırlanmasında referans olarak kullanılmıştır ve ilave bilgi için yararlı bir kaynak olabilir.

Sağlık ve güvenlik standartları şunlardır:

1) Mesleki Güvenlik

İşçinin güvenlik tehlikelerine (örneğin kimyasal, elektriksel ve daha başka enerji kaynakları, yangın, taşıtlar ve düşme tehlikeleri) maruz kalma potansiyeli belirlenmeli ve değerlendirilmeli ve uygun tasarım, mühendislik ve idari kontrol yolları, önleyici bakım ve güvenli çalışma prosedürleri (kilitleme/etiketleme dahil) ve sürekli güvenlik eğitimi ile kontrol altında tutulmalıdır. Bu yollar sayesinde tehlikeler gereken şekilde kontrol altında tutulmadığı zaman işçilere bu tehlikeler ile ilişkili şekilde kendileri için mevcut riskler hakkında uygun, iyi bakım gören kişisel koruyucu ekipman ve eğitim materyali sağlanmalıdır. Ayrıca gebe kadınları/emziren anneleri yüksek tehlikeler içeren çalışma durumundan uzaklaştırmak, gebe kadınlar ve emziren anneler için iş görevlendirmeleri ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere tüm işyeri sağlık ve güvenlik risklerini ortadan kaldırmak veya azaltmak için makul adımlar atılmalı ve ayrıca emziren anneler için makul kolaylıklar sağlanmalıdır.

2) Acil Duruma Hazırlıklı Olmak

Potansiyel acil durumlar ve olaylar belirlenmeli ve değerlendirilmeli ve acil durum planları ve şunlar dahil olmak üzere müdahale prosedürleri uygulanarak bunların etkileri en alt düzeye indirilmelidir: acil durum ihbarı, çalışan bildirim ve tahliye prosedürleri, işçi eğitimi ve tatbikatları, uygun yangın algılama ve bastırma donanımı, belirgin ve engellenmeyen çıkışa uygun terk olanakları ve kurtarma planları. Bu gibi planlar ve prosedürler yaşama, çevreye ve mallara gelecek zararı en alt düzeye indirmeye odaklanmalıdır.

3) Mesleki Yaralanma ve Hastalık

Mesleki yaralanmayı ve hastalığı önlemek, yönetmek, izlemek ve rapor etmek için şu önlemler dahil olmak üzere prosedürler ve sistemler bulunmalıdır: işçilerin rapor etmesini teşvik etmek; yaralanma ve hastalık vakalarını sınıflandırmak ve kayıt etmek; gerekli tıbbi tedaviyi sağlamak; vakaları soruşturmak ve bunların nedenlerini ortadan kaldırmak için düzeltici önlemler uygulamak; işçilerin işe dönmesini kolaylaştırmak.

4) Endüstriyel Hijyen

Kimyasal, biyolojik ve fiziksel maddelere işçilerin maruz kalma durumu belirlenmeli, değerlendirilmeli ve kontroller hiyerarşisine uygun şekilde kontrol altında tutulmalıdır. Potansiyel tehlikeler ortadan kaldırılmalı veya uygun tasarım, mühendislik ve idari kontrol yolları ile kontrol altında tutulmalıdır. Bu gibi yollar sayesinde tehlikeler gereken şekilde kontrol altında tutulamadığı zaman işçilere uygun, iyi bakım gören kişisel koruyucu ekipman sağlanmalı onlar da bunları kullanmalıdır. Koruma programları bu tehlikeler ile ilişkili riskler hakkında eğitim materyali içermelidir.

5) Fiziksel Bakımdan Zor İş

El ile malzeme taşıma ve ağır veya tekrarlayan şekilde kaldırma, uzun süre ayakta durma ve son derece tekrarlayıcı olan veya kuvvet gerektiren montaj işleri dahil olmak üzere fiziksel bakımdan zor olan görevlerin tehlikelerine işçilerin maruz kalma durumu belirlenmeli, değerlendirilmeli ve kontrol altında tutulmalıdır.

6) Makinelerde Güvenlik Koruyucuları

Üretim makineleri ve diğer makineler güvenlik tehlikeleri bakımından değerlendirilmelidir. Makineler işçiler için bir yaralanma tehlikesi oluşturduğu zaman fiziksel muhafazalar, kilitler ve engeller sağlanmalı ve bunlara gereken bakım yapılmalıdır.

7) Sanitasyon, Gıda ve Konutlar

İşçiler için temiz tuvalet olanaklarına, içme suyuna ve sıhhi gıda hazırlama, saklama ve yeme tesislerine kolay erişim sağlanacaktır. Katılımcı veya bir işçi aracısı tarafından sağlanan işçi yatakhaneleri temiz ve güvenli olacak şekilde bakım görmeli ve uygun acil çıkış yeri, banyo ve duş için sıcak su, uygun aydınlatma, ısıtma ve havalandırma, kişisel ve değerli eşyaları saklamak için münferit şekilde güvene alınan muhafaza yerleri ve makul giriş ve çıkış ayrıcalıklarının ile birlikte makul bir kişisel alan içermelidir.

8) Sağlık ve Güvenlik İletişimi

Katılımcı bir sınırlama olmaksızın mekanik, elektriksel, kimyasal, yangın ve fiziksel tehlikeler dahil olmak üzere işçilerin maruz kaldığı belirlenmiş tüm işyeri tehlikeleri hakkında işçilere

Responsible Business Alliance

Formerly the Electronic Industry Citizenship Coalition

Advancing Sustainability Globally

işçinin dilinde veya işçinin anlayabileceği bir dilde uygun işyeri sağlığı ve g¼venliđi bilgisi ve eğitimi sağlayacaktır. Sağlık ve g¼venlik ile ilgili bilgiler tesis içinde g¼r¼n¼r şekilde afiş halinde asılacak veya işçiler tarafından belirlenebilen ve erişilebilen bir yere yerleştirilecektir. T¼m işçilere işe başlamadan ¼nce ve bunun ardından d¼zenli şekilde eğitim sağlanacaktır. Işiler g¼venlik endişelerini dile getirmeye teşvik edilecektir

C. ÇEVRESEL

Katılımcılar çevre sorumluluğunun dünya standardında ürünler üretmenin ayrılmaz parçası olduğunu kabul etmektedir. Üretim faaliyetlerinde kamu sağlığını ve güvenliğini korumanın yanı sıra toplum, çevre ve doğal kaynaklar üzerindeki olumsuz etkiler en alt düzeye indirilmelidir. ISO 14001 ve Eko Yönetim ve Denetim Sistemi (EMAS) gibi kabul görmüş yönetim sistemleri Tüzüğü'nün hazırlanmasında referans olarak kullanılmıştır ve ilave bilgi için yararlı bir kaynak olabilir.

Çevresel standartlar şunlardır:

1) Çevresel İzinler ve Raporlar

Gerekli tüm çevresel izinler (örneğin deşarjın izlenmesi), onaylar ve tesciller alınmalı, sürdürülmeli ve güncel durumda tutulmalı ve bunların işletme ve rapor etme ile ilgili rapor etme gereklilikleri izlenmelidir.

2) Kirlenmenin Önlenmesi ve Kaynağın Azaltılması

Emisyonlar ve kirlenme deşarjları ve atık üretimi kirlenme kontrol ekipmanı eklemek, üretim, bakım ve tesis süreçlerini değiştirmek veya başka yollar gibi uygulamalar ile en az düzeye indirilmeli veya kaynağa ortadan kaldırılmalıdır. Üretim, bakım ve tesis süreçlerinde değişiklik yapma, malzeme ikame etme, tekrar kullanma, koruma, geri dönüştürme ve daha başka yollar gibi uygulamalar sayesinde su, fosil yakıtlar, mineraller ve bakir orman ürünleri dahil olmak üzere doğal kaynakların kullanılmasında tasarruf sağlanmalıdır.

3) Tehlikeli Maddeler

Kimyasal maddeler ve insanlar ve çevre için bir tehlike oluşturan diğer malzemeler güvenli şekilde işleme, taşıma, saklama, kullanma, geri dönüştürme veya tekrar kullanma ve atma sağlamak üzere belirlenmeli, etiketlenmeli ve yönetilmelidir.

4) Katı Atık

Katılımcı katı atığı (tehlikeli olmayan) belirlemek, yönetmek, azaltmak ve sorumlu şekilde atmak veya geri dönüştürmek için sistematik bir yaklaşım uygulayacaktır.

5) Hava Emisyonları

İşletmeden çıkan ve havaya salınan uçucu organik kimyasal maddeler, aerosoller, korozif maddeler, partiküller, ozon tüketici kimyasal maddeler ve yanma yan ürünleri karakterize edilecek, düzenli şekilde gözlemlenecek, kontrol altında tutulacak ve deşarjdan önce gereken

Responsible Business Alliance

Formerly the Electronic Industry Citizenship Coalition

Advancing Sustainability Globally

şekilde muamele edilecektir. Katılımcı kendi hava emisyon kontrol sistemlerinin performansını düzenli şekilde gözlemleyecektir.

6) Malzeme Kısıtlamaları

Katılımcılar geri dönüşürme ve atma için etiketleme dahil olmak üzere ürünlerde ve üretimde belirli maddelerin yasaklanması veya kısıtlanması hakkındaki geçerli tüm yasalara, yönetmeliklere ve müşteri gerekliliklerine uyacaktır.

7) Su Yönetimi

Katılımcılar su kaynakların, kullanımını ve deşarjını belgelendiren, karakterize eden ve gözlemleyen; su tasarrufu yapmak için olanaklar arayan; kirlenme kanallarını kontrol altında tutan bir su yönetimi programı uygulayacaktır. Tüm atık sular karakterize edilmeli, gözlemlenmeli, kontrol altında tutulmalı ve deşarj edilmeden veya atılmadan önce gereken şekilde muamele edilmelidir. Katılımcı optimum performans ve mevzuata uygunluk sağlamak için kendi atık su arıtma ve muhafaza sistemlerinin performansını düzenli şekilde gözlemleyecektir.

8) Enerji Tüketimi ve Sera Gazı Emisyonları

Enerji tüketimi ve ilgili tüm Kapsam 1 ve 2 sera gazı emisyonları tesis ve/veya kurum düzeyinde izlenecek ve belgelendirilecektir. Katılımcılar enerji verimliliğini iyileştirmek ve enerji tüketimlerini ve sera gazı emisyonlarını en alt düzeye indirmek için maliyet verimliliğine sahip yöntemler arayacaktır.

D. ETİK

Katılımcılar ve temsilcileri toplumsal sorumlulukları yerine getirmek ve pazarda başarı elde etmek için şunlar dahil olmak üzere en yüksek etik standartlarına uyacaktır:

1) İş Dürüstlüğü

Tüm iş işlemlerinde en yüksek dürüstlük standartlarına uyulacaktır. Katılımcılar her türlü rüşveti, yolsuzluğu, dolandırıcılığı ve zimmeti yasaklamak için sıfır hoşgörü politikasına sahip olacaktır.

2) Uygunsuz Avantaj Olmaması

Rüşvet veya yersiz veya uygunsuz şekilde avantaj elde etme yolları taahhüt edilmemeli, teklif edilmemeli, yetki verilmemeli, verilmemeli veya kabul edilmemelidir. Bu yasak iş elde etmek veya elde tutmak, herhangi bir kişiye iş yönlendirmek veya başka bir şekilde uygunsuz avantaj elde etmek amacı ile dolaysız veya üçüncü bir taraf vasıtası ile dolaylı şekilde değerli herhangi bir şey taahhüt edilmesini, teklif edilmesini, yetki verilmesini, verilmesini veya kabul edilmesini içermektedir. Yolsuzlukla mücadele yasalarına uygunluk sağlamak için izleme ve yaptırım prosedürleri uygulanmalıdır.

3) Bilgilerin Açıklanması

Tüm ticari işlemler şeffaf şekilde gerçekleştirilmeli ve Katılımcının iş defterlerine ve kayıtlarına doğru şekilde yansıtılmalıdır. Katılımcının işçiler, sağlık ve güvenlik, çevre uygulamaları, iş faaliyetleri, yapısı, mali durumu ve performansı ile ilgili bilgiler geçerli yönetmeliklere ve genel sektör uygulamalarına uygun şekilde açıklanmalıdır. Kayıtlarda tahrifat yapılması veya tedarik zincirindeki koşulların veya uygulamaların yanlış anlatılması kabul edilemez.

4) Fikri Mülkiyet

Fikri mülkiyet haklarına saygı gösterilecektir; teknoloji ve know-how aktarma işlemleri fikri mülkiyet haklarını koruyan şekilde yapılacaktır; müşteri ve tedarikçi bilgileri korunacaktır.

5) Adil İş, Reklam ve Rekabet

Adil iş, reklam ve rekabet standartlarına uyulacaktır.

6) Kimliğin Korunması ve Misilleme Yapılmaması

Yasa ile yasaklanmadığı sürece, tedarikçi ve çalışan olan ihbar sahiplerinin² gizliliğini, isimsiz kalmasını ve korumasını sağlayan programlar bulunacaktır. Katılımcılar kendi personelinin misilleme korkusu olmadan tüm endişelerini dile getirebilmesi için açıklanmış olan bir sürece sahip olmalıdır.

7) Minerallerin Dışarıdan Sorumlu Şekilde Tedarik Edilmesi

Katılımcılar, ürettikleri ürünlerde bulunan tantal, kalay, volfram ve altının Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde veya bitişik bir ülkede ağır insan hakları ihlali suçları işleyen silahlı gruplara doğrudan veya dolaylı şekilde finansman veya fayda sağlamamasını makul şekilde temin edecek bir politikaya sahip olacaktır. Katılımcılar bu minerallerin kaynağı ve gözetim zinciri hakkında kapsamlı ayrıntılı inceleme yapacak ve müşterinin isteği üzerine kapsamlı ayrıntılı inceleme önlemlerini müşterilere açıklayacaktır.

8) Gizlilik

Katılımcılar tedarikçiler, müşteriler, tüketiciler ve çalışanlar dahil olmak üzere iş yaptıkları herkesin kişisel bilgilerinin makul ölçüde gizli olması beklentilerini korumaya bağlılık gösterecektir. Kişisel bilgilerin toplanması, saklanması, iletilmesi ve başkalarına verilmesi bakımından gizlilik ve bilgi güvenliği yasalarına ve mevzuat gereklerine uyacaktır.

---

² ihbar sahibi tanımı: Bir şirketin bir çalışanı veya görevlisi tarafından veya bir kamu görevlisi veya resmi kuruluş tarafından uygunsuz bir davranışta bulunulduğu hakkında bir açıklama yapan herhangi bir kişi.

E. YÖNETİM SİSTEMLERİ

Katılımcılar kapsamı bu Tüzüğün içeriği ile ilgili olan bir yönetim sistemi benimseyecek veya kuracaktır. Yönetim sistemi şunları sağlayacak şekilde tasarlanacaktır: (a) katılımcının faaliyetleri ve ürünleri ile ilgili olan geçerli yasalara, yönetmeliklere ve müşteri gerekliliklerine uygunluk; (b) bu Tüzüğe uygunluk ve (c) bu Tüzük ile ilgili faaliyet risklerinin belirlenmesi ve hafifletilmesi. Ayrıca sürekli iyileştirmeyi kolaylaştırmalıdır.

Yönetim sistemi şu unsurları içermelidir:

1) Şirket Taahhüdü

Üst yönetim tarafından onaylanmış ve tesiste yerel dilde afiş halinde asılmış olarak uygunluğa ve sürekli iyileştirmeye Katılımcının taahhüdünü teyit eden kurumsal toplumsal ve çevresel sorumluluk politikası beyanları.

2) Yönetimin Sorumlu Tutulabilmesi ve Sorumluluğu

Katılımcı, yönetim sistemlerinin ve ilgili programların uygulanmasını sağlamaktan sorumlu olan kıdemli yöneticiyi ve şirket temsilci[ler]ini açık şekilde belirler. Üst yönetim düzenli şekilde yönetim sisteminin durumunu inceler.

3) Hukuk ve Müşteri Gereklilikleri

Bu Tüzüğün gereklilikleri dahil olmak üzere geçerli yasaları, yönetmelikleri ve müşteri gerekliliklerini belirlemek, izlemek ve anlamak için bir süreç.

4) Risk Değerlendirmesi ve Risk Yönetimi

Katılımcının faaliyetleri ile ilişkili olarak hukuki uygunluğu, çevre, sağlık ve güvenlik³ ve işçilik uygulamalarını ve etik riskleri belirlemek için bir süreç. Her risk için nispi önemin belirlenmesi ve belirlenen riskleri kontrol altında tutmak ve mevzuata uygunluk sağlamak için prosedüre dayalı ve fiziki uygun denetimler uygulanması

³ Çevre sağlık ve güvenlik için bir risk değerlendirmesine dahil edilecek olan alanlar şunlardır: üretim alanları, ambar ve depolama tesisleri, fabrika/tesis destek donanımı, laboratuvarlar ve test alanları, sanitasyon tesisleri (banyolar), mutfak/kafeterya ve işçi konutları/yatakhaneleri.

5) İyileştirme Amaçları

Katılımcının toplumsal ve çevresel performansını iyileştirmek için yazılı performans amaçları, hedefleri ve uygulama planları ve bu amaçların başarılmasında Katılımcının performansının periyodik şekilde değerlendirilmesi.

6) Eğitim

Katılımcının politikalarını, prosedürlerini ve iyileştirme amaçlarını uygulamak ve geçerli yasa ve mevzuat gereklerini yerine getirmek için yöneticileri ve işçileri eğitmek üzere programlar.

7) İletişim

İşçilere, tedarikçilere ve müşterilere Katılımcının politikaları, uygulamaları, beklentileri ve performansı hakkında anlaşılır ve doğru bilgiler iletmek için bir süreç.

8) İşçi Geri Bildirimi, Katılımı ve Şikayeti

Bu Tüzüğün kapsamında bulunan uygulamalar ve koşullar hakkında çalışanların anlayışını değerlendirmek ve bu konuda veya ilgili ihlaller hakkında geri bildirim almak için etkili bir şikayet mekanizması dahil olmak üzere sürekli bir süreç.

9) Denetlemeler ve Değerlendirmeler

Yasa ve mevzuat gereklerine, bu Tüzüğün içeriğine ve müşterinin toplumsal ve çevresel sorumluluk hakkındaki sözleşmeye dayalı gereklerine uygunluk sağlamak için periyodik öz değerlendirmeler.

10) Düzeltici Önlem Süreci

İç veya dış değerlendirmeler, denetlemeler, soruşturmalar ve incelemeler tarafından belirlenen eksiklikleri zamanlı şekilde düzeltmek için bir süreç.

11) Belgelendirme ve Kayıtlar

Mevzuata uygunluk sağlamak ve şirket gerekliliklerine uymak amacı ile gizliliği koruyan uygun bir gizlilik ile birlikte belgeler ve kayıtlar oluşturulması ve muhafaza edilmesi.

12) Tedarikçi Sorumluluğu

Tüzük gereklerini tedarikçilere iletmek ve Tüzüğe tedarikçi uygunluğunun izlemek için bir süreç.

Responsible Business Alliance

Formerly the Electronic Industry Citizenship Coalition

Advancing Sustainability Globally

REFERANSLAR

Bu Tüzüğün hazırlanmasında aşağıdaki standartlar kullanılmıştır ve ilave bilgi için yararlı bir kaynak olabilir. Aşağıdaki standartlar her Katılımcı tarafından onaylanabilir veya onaylanmayabilir.

Dodd-Frank Wall Street Reformu ve Tüketiciyi Koruma Yasası

<http://www.sec.gov/about/laws/wallstreetreform-cpa.pdf>

Eko Yönetim ve Denetim Sistemi http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

Etik Ticaret Girişimi www.ethicaltrade.org/

ILO Sağlık ve Güvenlik alanında Uygulama Tüzüğü

www.ilo.org/public/english/protection/safework/cops/english/download/e000013.pdf

ILO Uluslararası Çalışma Standartları

www.ilo.org/public/english/standards/norm/whatare/fundam/index.htm

ISO 14001 www.iso.org

Ulusal Yangından Koruma Birliği www.nfpa.org/catalog/home/AboutNFPA/index.asp

Çatışmadan Etkilenen ve Yüksek Riskli Bölgelerden gelen Minerallerin Sorumlu Tedarik

Zincirleri için OECD Ayrıntılı İnceleme Kılavuzu <http://www.oecd.org/corporate/mne/mining.htm>

Çokuluslu Şirketler için OECD Kuralları <http://www.oecd.org/investment/mne/1903291.pdf>

OHSAS 18001 <http://www.bsigroup.com/en-GB/ohsas-18001-occupational-health-and-safety/>

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi www.un.org/Overview/rights.html

Yolsuzluğa Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/>

Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi www.unglobalcompact.org

Birleşik Devletler Federal Tedarik Yönetmeliği www.acquisition.gov/far/

SA 8000 <http://www.sa-intl.org/index.cfm?fuseaction=Page.ViewPage&PageID=937>

Social Accountability International (SAI) www.sa-intl.org

Responsible Business Alliance

Formerly the Electronic Industry Citizenship Coalition

Advancing Sustainability Globally

BELGE GEÇMİŞİ

Sürüm 1.0 – Yayınlandı Ekim 2004.

Sürüm 1.1 – Yayınlandı Mayıs 2005. Belge RBA formatına dönüştürüldü, küçük sayfa yerleşimi revizyonları; içerikte değişiklik yok.

Sürüm 2.0 – Yayınlandı Ekim 2005, bazı hükümlerde revizyonlar ile. Sürüm 3.0 – Yayınlandı Haziran 2009, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

Sürüm 4.0 – Yayınlandı Nisan 2012, bazı hükümlerde revizyonlar ile. Sürüm 5.0 – Yayınlandı Kasım 2014, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

Sürüm 5.1 – Yayınlandı Mart 2015, 1 Ocak 2016'da yürürlüğe girmek üzere A1'de revizyon ile.

Sürüm 6.0 – Yayınlandı Ocak 2018, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

RBA Davranış Tüzüğü ilk olarak, elektronik ürünler üretimi yapan bazı şirketler tarafından Ocak-Ekim 2004 arasında geliştirilmiştir. Şirketler bu Tüzüğü benimsemeye davet ve teşvik edilir. İlave bilgileri responsiblebusiness.org adresinden alabilirsiniz